

Sygn. akt II CZ 69/14

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSA Barbara Trębska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa S. H.
przeciwko R. B.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 6 listopada 2014 r.,
zażalenia powoda
na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 21 lutego 2014 r.,

- 1. oddała zażalenie,**
- 2. zasądza od S. H. na rzecz R. B. kwotę 3.600,- (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2013 r., wydanym w sprawie z powództwa S. H. przeciwko R. B. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 11 grudnia 2007 r., Rep.[...], zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w P. z dnia 26 października 2011 r., sygn. akt [...], Sąd Okręgowy w Ł. oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

W dniu 3 lipca 2013 r. do Sądu Okręgowego w Ł. wpłynął wniosek powoda o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji od powyższego wyroku. W uzasadnieniu wniosku powód podał, że w czerwcu 2013 roku doręczono mu zawiadomienie o podjęciu egzekucji z nieruchomości, z informacją o fakcie wydania prawomocnego wyroku oddalającego jego powództwo. W dniu 1 lipca 2013 roku, korzystając z darmowej pomocy emerytowanego prawnika, zapoznał się z aktami sprawy i kolejnością dokonywanych czynności, z tym, że już tydzień wcześniej zapoznawał się z aktami, lecz nic z nich nie rozumiał. Powód nie zakwestionował skuteczności dokonanych mu doręczeń, odebranych przez jego żonę tak w zakresie terminu rozprawy z dnia 16 kwietnia 2013 roku, jak i informacji o wydanym w dniu 23 kwietnia wyroku, a jedynie podał, że skutkiem przebytego w dniu 28 listopada 2012 roku udaru miewa kłopoty z pamięcią i nie wie dlaczego nie zareagował w żaden sposób na korespondencję z sądu. Do wniosku powód załączył kartę wypisową ze szpitala oraz zaświadczenie lekarskie o okresie trwania choroby.

Postanowieniem z dnia 4 lipca 2013 roku Sąd Okręgowy w Ł. przywrócił powodowi termin do złożenia apelacji, w związku z czym apelacji powoda nadano stosowny bieg, a następnie przedstawiono akta Sądowi Apelacyjnemu.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 21 lutego 2014 r. odrzucił apelację powoda na podstawie art. 373 k.p.c. Sąd ten w ramach kontroli zasadności przywrócenia przez Sąd pierwszej instancji terminu do wniesienia apelacji, odmiennie ocenił zasadność wniosku powoda o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji. Wniosek ten w ocenie Sądu odwoławczego był spóźniony i jako taki podlegał odrzuceniu na podstawie art. 171 k.p.c. Powód nie zakwestionował

w nim skutecznego doręczenia mu zawiadomienia o terminie rozprawy w dniu 16 kwietnia 2013 r., po zakończeniu której Sąd Okręgowy w Ł. wydał w dniu 23 kwietnia 2013 r. wyrok oddalający jego powództwo, ani tego, że doręczono mu odpis postanowienia z dnia 14 maja 2013 r. o umorzeniu postępowania wywołanego złożeniem przez pozwanego wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 23 kwietnia 2013 r., z uzasadnienia którego wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że w dniu 23 kwietnia 2013 r. został wydany wyrok. Nie podjął jednak żadnych czynności procesowych, a jak sam przyznał, zainteresował się sprawą dopiero w czerwcu 2013 r., kiedy otrzymał odpis zawiadomienia komornika sądowego o podjęciu egzekucji. Przyznał również, że był dwukrotnie w sądzie celem zapoznania się z aktami sprawy, pierwszy raz około 25 czerwca 2013 r. drugi raz w dniu 1 lipca 2013 r., kiedy towarzyszył mu już emerytowany prawnik. Wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji powód złożył w dniu 3 lipca 2013 r. Powołał się na kłopoty z pamięcią, związane z przebyłym udarem mózgu, swą ułomność i nieskładność działania. Nie umiał przy tym wytłumaczyć dlaczego nie zareagował na przesłaną mu przez sąd korespondencję. Sąd Apelacyjny ustalił nadto, że z załączonej do wniosku karty wypisowej ze szpitala wynika, iż powód przebywał w nim od 28 listopada 2012 r. do 6 grudnia 2012 r. z powodu udaru mózgu, z dalszym zaleceniem leczenia ambulatoryjnego. Otrzymał zwolnienie lekarskie od 28 listopada 2012 r. do 2 czerwca 2013 r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że tygodniowy termin do złożenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji, liczony od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu, o którym mowa w art. 169 § 1 k.p.c. rozpoczął swój bieg najpóźniej z dniem 3 czerwca 2013 r., tj. z dniem następnym po skończeniu się zwolnienia lekarskiego powoda, związanego z jego wcześniejszym pobytem w szpitalu. Wówczas to bowiem ustały przyczyny uchybienia terminowi do wniesienia apelacji, które powód wiąże ze swym stanem zdrowia. Przyjęcie argumentacji powoda, iż to „kłopoty z pamięcią, ułomność i nieskładność działania” stanowiły jedyną i wyłączną przyczynę uchybienia terminowi prowadziłoby do niczym nieuzasadnionej tezy, że strona, mająca problemy zdrowotne, w nieograniczonym przedziale czasowym, wyznaczonym jedynie treścią art. 169 § 4 k.p.c., mogłaby wnosić o przywrócenie terminu do dokonania uchybionej

czynności. Pomijając fakt, że stwierdzenia powoda w tym zakresie są ogólnikowe, to dodatkowo nie zostały w żaden sposób uprawdopodobnione. Sąd zwrócił też uwagę, że w czasie zwolnienia lekarskiego powód aktywnie uczestniczył w procesie, był obecny na rozprawie w dniu 11 grudnia 2012 r., składał pisma procesowe i środki zaskarżenia.

Konsekwencją uznania wniosku powoda za spóźniony było odrzucenie jego apelacji jako złożonej po terminie.

W zażaleniu na powyższe orzeczenie powód zarzucając naruszenie art. 168 § 1 k.p.c. i art. 373 k.p.c. wniósł o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 168 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Strona występująca o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej zobowiązana jest uprawdopodobnić, że do uchybienia doszło bez jej winy. Ugruntowane na tle powyższego przepisu orzecznictwo i doktryna zgodnie wskazują, że brak winy w niedokonaniu w terminie czynności procesowej podlega ocenie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danej sprawy w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należycie o swoje interesy (por. postanowienie SN z dnia 14 stycznia 1972 r., III CRN 448/71, OSPiKA 1972, z. 7-8, poz. 144). Brak winy podlega przy tym ocenie z uwzględnieniem obiektywnego miernika staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należycie o swoje interesy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2013 r., II CZ 11/13, niepubl.). Brak zatem winy w razie choroby strony w okresie otwartym do złożenia środka zaskarżenia ma miejsce, gdy stan zdrowia uniemożliwił realnie podjęcie działania osobiście lub skorzystanie z pomocy innych osób (por. postanowienie SN z dnia 5 sierpnia 2005 r., II PZ 20/05, OSNP 2006, nr 13-14, poz. 214).

Wbrew zarzutowi skarżącego takich okoliczności w swym wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji, nie wykazał. Usprawiedliwiając swą beczynność w procesie od 16 kwietnia 2013 r. do 3 lipca 2013 r. stanem zdrowia przedłożył - jak prawidłowo to ustalił Sąd Apelacyjny - jedynie zaświadczenie lekarskie o przebywaniu na zwolnieniu lekarskim w okresie od 28 listopada 2012 r.

do 2 czerwca 2013 r. z powodu udaru, w związku z którym przebywał w Centrum Medycznym Sp. z o.o. Oddział Neurologii i Udarowy w P. w dniach od 28 listopada 2012 r. do 6 grudnia 2012 r. Z dokumentów tych nie wynika, aby cierpiał na zaburzenia pamięci. Nie przedłożył natomiast skarżący dokumentacji medycznej na jaką się powołuje w zażaleniu, tj. karty wypisowej z Oddziału Neurologii z Pododdziałem Udarowym Szpitala w Ł., z którego miałyby wynikać możliwości występowania u niego takiej dysfunkcji. Powołuje się jedynie na drugi pobyt w szpitalu, który według złożonych zaświadczeń miał miejsce w styczniu 2014 r., kiedy został przyjęty i do Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Ł., co spowodowało odroczenie rozprawy apelacyjnej. Ten jednak okres choroby powoduje nie ma znaczenia dla oceny zasadności jego wniosku o przywrócenie terminu.

Uznanie zatem przez Sąd Apelacyjny, że powód nie uprawdopodobnił, aby w okresie począwszy od 2 czerwca 2013 r. (ostatni dzień zwolnienia lekarskiego) do 3 lipca 2013 r. (data złożenia wniosku o przywrócenie terminu) z powodu stanu zdrowia nie mógł złożyć wniosku o przywrócenie terminu do złożenia apelacji, było uzasadnione okolicznościami sprawy. Nie sposób zatem zgodzić się ze skarżącym, że uchybił terminowi bez swojej winy. Okoliczność, że przebyty udar spowodował u niego zaburzenia pamięci świeżej nie została wykazana, podobnie jak i fakt, że ta właśnie dysfunkcja uniemożliwiła mu dochowanie terminu.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy oddalił zażalenie, jako pozbawione usprawiedliwionych podstaw. O kosztach postępowania zażaleniowego na rzecz pozwanego, który wniósł w ustawowym terminie odpowiedź na zażalenie orzeczono na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.